

[Indenrigsministeren]

forskellene mellem hjemmet og samfundet udenfor er for store. Derved kan der skabes modsætninger mellem hjemmet og det danske samfund. De overvejelser, der her må gøres, er, om der bør iværksættes særlige foranstaltninger, som tager hensyn til indvandrernes familiære tradition.

Det vanskelige spørgsmål, hvor tidligt børnene skal lære dansk, vil blive undersøgt. Mange indvandrerbørn kommer først i kontakt med danske børn og det danske sprog, når de starter i skolen. Det gør skolestarten vanskelig, men skåner børnene for splittethed i deres første leveår. Andre indvandrerbørn lærer dansk allerede i børnehaven, hvor de er sammen med danske legekammerater. Det gør skolestarten lettere, men udsætter fra et tidligt tidspunkt børnene for de uundgåelige kultur- og værdikløfter.

Når det gælder undervisning i *folkeskolen*, skal den hidtidige indsats fortsætte.

Et af indvandrerbørnenes problemer er at lære dansk. I folkeskolens modtagelsesklasser lærer børnene dansk i de første par år, så de senere kan deltage i den almindelige undervisning i danske normalklasser. Flere kommuner iværksætter også støtteundervisning efter den egentlige modtagelsesklasseundervisning. Det sker i erkendelse af, at børnene, når talesproget hjemme ikke er dansk, ikke har tilstrækkelig mulighed for selv at videreudvikle deres danske sprog på samme måde som danske børn.

Også på indvandrerområdet må det ses i øjnene, at den økonomiske situation ikke gør det muligt at gennemføre store udgiftkrævende reformer. Man må derfor overveje, om de eksisterende ressourcer kan anvendes bedre. Undervisningsministeren har besluttet, at der skal udarbejdes et vejledende materiale om undervisningen i dansk som fremmedsprog samt om modersmålsundervisningen og dens målsætning. Repræsentanter for modersmåls lærere og for indvandrerforældre vil blive inddraget i dette arbejde, og foreningerne på skoleområdet vil få lejlighed til at udtale sig.

Under de tidligere folketingsdebatter om indvandrerspørgsmålet har spørgsmålet om nationale klasser tiltrukket sig stor interesse.

Det er i dag muligt at etablere lokale forsøgsordninger med nationale klasser. Der har været planer fremme i enkelte kommuner, men de er blevet opgivet, fordi indvandrer-

forældrene selv har været imod de nationale klasser. Det kan måske skyldes en – sikkert velbegrundet – frygt for, at børnene ville blive isoleret i forhold til det danske samfund.

I Danmark har vi en tradition for, at forældrene kan oprette privatskoler, hvor der lægges vægt på et særligt kulturelt eller pædagogisk grundlag. Denne mulighed står også åben for indvandrerforældrene, hvis de mener, at deres børns religiøse eller kulturelle oplæring bedst kan finde sted i en privatskole, hvor de selv har indflydelse på undervisningen. I flere tilfælde har indvandrergrupper oprettet privatskoler. Ligesom ved alle andre privatskoler betyder dette, at den undervisning, der gives børnene i privatskolerne, skal kvalificere børnene i det videre uddannelsesforløb eller på arbejdsmarkedet i samme omfang som folkeskoleundervisningen. Først og fremmest skal børnene have en tilstrækkelig undervisning i dansk, og undervisningsministeriet vil følge, at dette sker.

Det er det almindelige indtryk, at indvandrerforældrene har en stigende forståelse for den betydning, skolegangen har for deres børns fremtid. Men der er også signaler, som giver anledning til bekymring, og som der må reageres over for. Der tænkes her på de tilfælde, hvor forældrene ikke opfylder den undervisningspligt, der påhviler enhver, der bor her i landet, f.eks. ved, at nogle familier – typisk med islamisk kulturbaggrund – holder pigerne borte fra skolen, fordi familierne har brug for dem i husarbejdet, og fordi pigernes uddannelse ikke betragtes som særlig vigtig. Det er forhold, det danske samfund vanskeligt kan acceptere, og hvor modsætningerne mellem kulturel og social tilpasning og bevarelse af traditionelle kulturtræk kommer stærkt frem.

6. Voksne indvandrere.

Ser vi på de voksne indvandreres forhold, må det konstateres, at der stadig er langt igen, før indvandrerne har fået en reel ligestilling i det danske samfund.

Arbejdsløsheden er betydelig. For nogle nationaliteters vedkommende er arbejdsløshedsprocenten mere end dobbelt så høj som for gennemsnittet.

De typiske årsager er problemer med det danske sprog og en utilstrækkelig uddannelse.